

MAGYAR
HELSINKI
BIZOTTSÁG

Jogállamiság és alapjogvédelem az Európai Unióban

Ingyenes képzési esemény jogászoknak

Budapest, 2024. december 9–10.

A Magyar Helsinki Bizottság ingyenes, a Magyar Ügyvédi Kamara által nyilvántartásba vett másfél napos képzést szervez ügyvédek és más jogász hivatásrendek képviselői számára „*Jogállamiság és alapjogvédelem az Európai Unióban*” címmel Budapesten, 2024. december 9-én (9.00-16.30 között) és 2024. december 10-én délután (13.00-16.30 között).

A képzés célja

Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke rögzíti, hogy a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok tisztelete az EU alapértékeit képezik, amelyek közösek a tagállamokban. Az uniós jogrend különböző eszközökkel rendelkezik a jogállamiság és az alapvető jogok védelmére. Ennek az eszköztárnak az egyik eleme, hogy egyes jogállamisági és alapjogi problémák akár az Európai Unió Bírósága előtt is vitathatók.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, mint az EU alapjogi katalógusa, a maga alkalmazási keretei között hatékony jogi eszköz, amely az uniós jog végrehajtását érintő ügyekben jelentősen erősítheti az ügyvédi, jogász munkát. Az alapjogi normaalkalmazás szükségessége megjelenhet a legkülönbözőbb szakjogági ügyvédi, jogász munkák során. Fontos ezért, hogy az ügyvédek és más jogász hivatásrendek képviselői minél szélesebb körben ismerjék az alapjogi dokumentumokat, így az EU Alapjogi Chartáját is, valamint alkalmazzák ezeket, elősegítve a saját (képviselési) munkájukat és az alapjogok érvényesülését. Az alapjogok és alapjogi dokumentumok alkalmazhatóságának, az alapjogi érvelés alkalmazását lehetővé tevő eljárási utaknak és azok viszonyának ismerete nemcsak a jogi képviselő hatékonyságához, hanem a jogfejlesztéshez is hozzájárulhat.

A képzés középpontjában a jogállamiság értelmezése, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmének kapcsolata, valamint az Alapjogi Charta alkalmazhatósága áll. A résztvevők az elmélet mellett gyakorlati, a mindennapi munkájuk során hasznosítható tudást szerezhetnek az alapjogi normaalkalmazásról, az alapjogok érvényesítésének eljárási útjairól és ezek viszonyáról, az EU Alapjogi Chartájának szerepéről a hazai eljárásokban, és az előzetes döntéshozatali eljárás indítványozásáról hazai bíróságok előtt. A tanulási folyamatot az előadások mellett interaktív gyakorlatok segítik, melyek során az előadók a saját szakterületükről hoznak példákat és jogeseteket, de az ezek által szemléltetett elméleti és gyakorlati szempontok más szakterületeken is jól alkalmazhatók.

A képzés az Európai Bizottság Horizon Europe programja által támogatott és a Brüsszeli Szabad Egyetem (IEE-ULB) által koordinált [RED-SPINEL](#) kutatási projekt keretében valósul meg, amelyben a Magyar Helsinki Bizottság partnerként vesz részt.

Kiknek szól a képzés?

A képzési esemény szakterülettől függetlenül szól minden ügyvédnek, ügyvédjelöltnek, alkalmazott ügyvédnek, jogtanácsosnak, és más jogász hivatásrendek képviselőinek, civil szervezetek és szakszervezetek munkatársainak is.

A képzési eseményt a Magyar Ügyvédi Kamara nyilvántartásba vette, az azon részt vevő ügyvédek **8 kreditpontot** szerezhhetnek.

A képzés helyszíne és ideje

A képzésre Budapesten, a Közép-európai Egyetem (CEU) épületében (1051 Budapest, Nádor u. 15.) kerül sor.

A képzés időpontja: 2024. december 9. (hétfő), 9.00–16.30 és 2024. december 10. (kedd), 13.00–16.30.

A jelentkezés módja és határideje

A képzésen való részvétel előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezni a következő linken lehet **2024. december 4-ig**: <https://forms.gle/mvVuBMbnrpiJkkdw6>.

A helyek száma korlátozott, amelyeket jelentkezési sorrendben töltünk fel.

Technikai információk

A képzésen való részvétel **ingyenes**.

A nem budapesti résztvevők számára a képzés szervezői igény esetén **útiköltség-térítést** és **az első 15 nem budapesti jelentkező számára 2024. december 8-ra és 9-re szállást** biztosítanak. A képzés első napján a résztvevők számára az ebédet a szervezők biztosítják.

A képzés nyelve magyar.

Kérdés esetén keressenek minket bizalommal a konferencia@helsinki.hu címen.

Az Európai Unió támogatásával

PROGRAM

2024. december 9. (hétfő)

9.00–9.20 Regisztráció

9.20–9.30 Bevezető; a képzés programjának ismertetése

9.30–10.45 **A jogállamiság értelmezése az Unió jogrendjében; a jogállamiság és az alapvető jogok védelmének kapcsolata** – *Dr. Chronowski Nóra, egyetemi tanár, az MTA doktora, a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézetének kutatóprofesszora*

A panel célja, hogy a résztvevők átfogó képet kapjanak a jogállamiság értelmezésének elméleti és gyakorlati dimenzióiról, illetve megismerjék a vonatkozó uniós gyakorlatot. A panel kitér a jogállamiság és az alapvető jogok védelmének kapcsolatára, különös tekintettel annak gyakorlati implikációira.

10.45–11.00 Kávészünet

11.00–12.15 **Az Alapjogi Charta alkalmazásának szabályai** – *Dr. Detre László, a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda jogásza*

Az Alapjogi Charta rendelkezéseinek címzettjei az EU intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az EU jogát hajtják végre. Míg a Charta alkalmazhatósága egy uniós aktus vonatkozásában nem kérdéses, addig a tagállami aktusok csak annyiban vizsgálhatók annak fényében, amennyiben az uniós jog végrehajtásának minősülnek. A hazai jogalkalmazásban is legkülönbözőbb helyzetekben történik uniós norma, illetve olyan hazai szabály alkalmazása, amely az uniós jog végrehajtásának minősül. A panel gyakorlati példákon keresztül ismerteti a Charta alkalmazására vonatkozó szabályokat.

12.15–13.00 **Előzetes döntéshozatali eljárás a gyakorlatban: ügyvédi esettanulmány** – *Dr. Fazekas Tamás, a Magyar Helsinki Bizottság állandó megbízott ügyvédje*

13.00–14.00 Ebéd

14.00–15.15 **Az uniós alapjogvédelem és az Emberi Jogok Európai Egyezménye közötti különbségek; eljárási utak összehasonlítása és viszonya** – *Dr. Kádár András Kristóf, a Magyar Helsinki Bizottság társelnöke*

Az uniós jogrend az 1960-as évek vége óta magába foglalja az alapjogok védelmét az általános jogelvek formájában. Az Alapjogi Charta 2009-től bír a szerződésekkel azonos kötőerővel. Az uniós alapjogvédelem alapvetően kétirányú: az uniós szervek aktusai vonatkozásában mindig, míg a tagállami intézkedések vonatkozásában viszont csak akkor hívható fel, ha azok az uniós jog végrehajtásának minősülnek. Ez a logika alapvetően megkülönbözteti az uniós rendszert az Emberi Jogok Európai Egyezményétől. A panel bemutatja az uniós alapjogvédelem rendszerét és az Egyezmény alatti jogvédelemhez képesti főbb különbségeket, és ismertetésre kerül, hogy ezen eljárások miképp alkalmazhatóak az egyes jogállamisági, illetve alapjogi problémák kezelésére.

15:15–15.30 Kávészünet

15.30–16.30 **Jogesetmegoldó gyakorlat I. – Az alapjogok, az uniós jog és az Emberi Jogok Európai Egyezményének alkalmazása a mindennapi ügyvédi munkában** – *Dr. Kádár András Kristóf, a Magyar Helsinki Bizottság társelnöke*

2024. december 10. (kedd)

13.00–13.15 Regisztráció

13.15–14.00 **Mit takar a stratégiai pereskedés?** – *Dr. Kádár András Kristóf, a Magyar Helsinki Bizottság társelnöke*

Bizonyos ügyek kimenetele túlmutathat azon a hatáson, mint amelyet a közvetlenül érintett felekre gyakorol. Ilyen esetekben lehetőség van a jogi érvelés olyan alakítására, amely meghatározott társadalmi cél elérésére irányul. Egy konkrét jogvita tehát lehetőség lehet mindenkit érintő jogállamisági, illetve alapjogi problémák tematizálására és adott esetben kezelésére.

14.00–15.15 **Az alapjogi normaalkalmazás igénye. Hogyan és miért keressük az alapjogokat ügyeinkben?** – *Dr. Szabó Máté, a Társaság a Szabadságjogokért szakmai igazgatója*

Az alapjogi normaalkalmazás szükségessége megjelenhet a legkülönbözőbb szakjogági ügyvédi, jogászi munkák során. A panel gyakorlati példákon keresztül ismerteti többek között az alapjogi ügy, az alapjogi bírászkodás, az alapjogi igény és az alapjogi jogalany fogalmát, és ezek relevanciáját a mindennapi ügyvédi, jogászi munkában.

15.15–15.30 Kávészünet

15.30–16.30 **Jogesetmegoldó gyakorlat II. – Az alapjogok, az uniós jog és az Emberi Jogok Európai Egyezményének alkalmazása a mindennapi ügyvédi munkában** – *Dr. Szabó Máté, a Társaság a Szabadságjogokért szakmai igazgatója*